

torow y Lanit Durskud, znieb iusf idney mae umar y widna iest w salsobu po niem
Dosi, a piec lat icy dopieru. Tego dnozanina kiedym pytal scony tego o zomienia powtorne-
go, zaszyl ey pbsarim. Regia Altob tadam manam poneyet niedema fue woy, dsaie zoy-
wasi ze pntedym illiuto mado znia, mieszkal, od czego ugenty Regni Lenarobly, iest dno-
dziny, tadem legitimum znieb contraxi matrimonium. (zefytem sie w salsobu, ze y tam
po Polaku zwalczem, tak piekny y obronny zanku, takub kopalno, y rasy pisknyes,
y ieden zolnier nie pilnuie. Stawly tef widnei nie mogem, piasny wtem Bas woy.
Zamtad wrocisly sie do Elsereni widzialem zanku kroy Bronclupem zowa forteca
barzo piekna, y godna tego w samienia. Kone o moy iest, pzed dwoma lamy od prociow na-
obycainie zapalonyes czepe wielka zanku wysadzona, ale restauria kras go, y kousa iusf
poprawe. Dzial tam iest barzo wiele, ktorych nasz chst doznał o czym nizey. Ca-
pitan tam obtozok wysly iest, tadowe ma do zanku pusci kowal, powiadai ze cadsorin-
cos na iest zuyesai pafpera, ale zmieszkytem dno tego talerem, dalem mu pseye do intende-
ze ni dnoze; a powiedai, niedobrye byds forteca, a cemuś sie boia pusci widnei u, mi-
si byds ze cbsia gdzie icy ni mowon y a mose icy pseye do byds, ale u powied sial na-
to. Zamtad podnieslymy zagle die 7. Augusti. Zuyesai y lex taka iest w salsobu, a
by chst hady zanku miasie ni podworl zagle zowiedniub, kone Marszaplani zow-
wia, Kynni zenerent; Kolenykiem zankowi. Zuyesai nasz z obie petersymen glawe
byl obtozok, dzial 6. wyszedlymy zagle w salsobu podnie kowal, inwim zanku dnoze
do nas dziala padk kula wokostu spodek, a kula dopieru u kmpetredanie wyszo. kto-
ra wazyła za funtow Durskud, dzwona reus ze dnozy pseye wokostu na uboznida, gylko
widzenie zostala, gdy bismari pascia iedli woda wokostu nie ciese na dol padli, malsko drugi
nas na dwa samsa odemnie na wstia kula lewala y uigafy powos kroy obcia, zowia
dnie dnoze wosielkiem zagle misko wazyła, by byla lokuem nizey lewala, pozabiala
by byla Romanow kroy wtem miejscu stali, ko tym kulkarajce dnoze w salsobu na
goulu, gdy blisko okostu byli, kowal Luyer wbeten y caby widnei, zowia im opar-

lauri, którzy przedtem resoluca Sypru bo y bismarcom zkolymami na terenie stae lokal,
ktorych przystapi nie mieli, laurę tylko oddawali, iuz też distantia loci od przydzorowania
dziata nas wyswolila. Miel ctery do Elberem. wiez gora nad morzem. Nalle urowana
góra Iannarus Krol Dancki do Krolestwa Hellespontickus nfrayed sie omiowu kostny,
swey kora byl propi suspicioneu aduhtey, calidy epionum potestadem dal, zabity wie, eikon
Historiay Danckey czylat. Ktery gory Enyzeri wie, ze kto pomykny nas na morze iedzie
bismarcom sie wykupi musi. Co oni smieszna conda, albo ruzey ceremonii opawia. Wpe-
dy na dot dextu sprowia, y dwozua, gonieduise ze miuhyrtey gory przyadali, korem
Fryson sie wykupi kreta, alias poma, pomska, y comoru unuzsain, ze niedial tem nie
dau rozumieci a prawidni to miuhy (alunicy albo Lutensy, asz rei uentakem, ze to bismar-
com nalezato dexty, musiatem sie obowozem zlotem wykupic. Dat mi tedy sypser abpr-
uiz rapozym od tej pensji wola byl, takie (jako oni rozora) lenno. Jak wolek zaiszy
na morza dostane, kazdego do Sypra nam przynies, a on za kazdego na mi dau obowoz-
ny zloty. Ztego meklowego peniculum wyplumawky, wiadaliemy pomore Putrone
kora rozora, Koid wie: tam ex dexti kora Danckego kora saupse dla Dyptuerykian
to est Helspanow, y infydel pmatow go moru plynna kilka dextow wojennych zobcu
do nas plynelo, kora sypser obawypoty usamieciase tyos Dyptuerykio Sragio obowoz
wona na korey byla wka emeisen. Wywieści laical, dajoe zna, ze wisi nepřizyuciel,
armis emien expenn dciat. Potadie bylo. witerim mekloweaina pod potus nie
mglu acinna barso nastapila, kora barsey usapseri bpsionny, obawiuise sie re
quid Eastauiani ofet, ktery mglu artificia Diaboli compel puzsae byl, iako pod In-
gospitacem ucturil, tedy Syplego zabil, tego y my sie obawiali, aby te dexty
pod mglu leppsey sposobosci przybliseria sie do nas nie maly, musi wstapisa
wici leppsy wiceli my. gotowisny tedy byli do wojny. mglu secessit, olemby
też iuz blisko byly, ztroyes za dwoicem catagabinem od nas, nie odebrano

si, za trzem tygodni iuż dziala wyniezione do portu wysialy od zwali się
zprywatnia, y donajeli z sercem Krola Pruskiego wyprosiłi, ktorom chystom suweren-
ta zpuszczeniem Marszałkow czyniliemy, y na brudersauze dziala nas strelono. Suknia ta
classis pruskiej floty Hamburskiego zalkiego okrętu, cześ go wozilo, postojem zebellkey pnie-
wko Pruskiemu od Hamburszanow gwoli podannowieniu nowego w sekstacie dla podannowieny,
ale żadnego pruskiej kompanicy nie było. Innyes przypadkow penala y obserucy fenslowi ui-
tando na pisy. Do Amstredamu przystaly zastalem wosoi S. Bartholomias publicab pre-
es, jakoby u nas 40 szarf, go wysytkud ksziclad, za Ruzyciem Anania us Gubernatorem
y wosplik, aby P. Bog zamyslam us pologostawit. Polakow tylko jednego Łazga
Lichona zastalem, ktory jest Krolowiczi Aleksandrowi starost ab dla peronyes przysyga-
atoarkosany usi. P. Starosty Szwedzkiego Syn. pnie kilka dni jest tu przysiedal, pnie
zims tu mięskku fensie gwoli exoracion, y gwoli Doctorowi wosomu Vossiusowi uosone
mu cztowakowi, na ktorego leknyab ia jest pnie ten czas bymal, Historiam uniuersalem
traktus, auditorium tam barzo ma Doctorow y mięskosan Januszow, y Nawalkey
innyes. Nie dawno to gymnasium sam powstalo w Amstredamie, dwoch jest tylko
Professorow ma trosy in Academia. Ligoanensi oauli byli. Dniy usi Barbarus
in signis Philosophy Doctor & Poeta. Philologia tenas cyta; Nie moge pnie usiese
dobrze wosamie Niemieckey pronuncyacy; Prussakow Krolowosanow barzo wiele fa-
wit, ktory w Leidsie są uita, y tu w Amstredamie. Kszic woson wygospodze Pnie
mistra Krolowickiego Synem; gdsie trzy talow na tyo sien do stala isdelli y tylo
plac. Zanim wyjadly zolenta nastozosono mi było goz pde, gdsie po talow na
dsien placu musiatem, ale tylko dwa dni tam stalem. Na drugi rozid da mi
si, iam przysiedal, bo y geniuse wosne od ruznyes widse, y qualitatib, prudentij,
dogactow, wadom, dzioniu ja? Dal P. Bog wysytklo. Przewodnicy wiany, cste-
ka, drew, wody, y tanisai nie dal. Zyta sam nie sija, meisto drew cztom

pala, a edoc wrystek Amsterdams na wodzie wit, tak ip do kadey ulice, do kadey
donu, mize woda przyadac, woda pseyi redoru tyko maia. Wrysko drago, tyko
prienadse tancie. Obserwony zloty za 4 r. y 7 1/2 taler f 2 - 15. y na tey monocy
grata. Na artad nashyeh cyzk nie naly, bo wotaler s ied sam zesse, a u nas
10 groszy wriey, y tak na talere 10 groszy cyzku, nie wiodszalem tego w Polssze, wo-
latbym byl wstow nabrac, lubo by byly wriey ciszaly. Sukna y iedwabne matere
drozse niz w Polssze, sukna saxe com wedoancku po talem plauit sam po dwa.
Wtey zedrak drozsi tuzi barzo wiele puto sumptu cborawa. Jest don gdreina
wolnych rybow y miedzayeb robu sadzair, tam robu musz, albo iest nie bender, a
iesti y o iest dwa miedzailiby, wstodnia, ied sadzair, y woda napelniaia, iestliby nie
obracu propawoi, utopia. Engasterium zowoi ten don, ma 14 nad dierami In-
scripta, Picturis est domare gna uneti pauent. iest tam tuzi 87. Drugi don
na Gallestone swawolne, ktorych iest 60. Treci na dierdy stax, ktorych iest
172. Czwarly na taby, ktorych iest 220. Piaty na choyes, adtozemow tef
tam przymia. Szesty na palowes utruisq zoy, ktorych iest 23. osobio kadey
zamykacia dierami zelaznemi y dierowanemi, roznyeh acty, tyz tuzi zapabryen-
ta, nie bez zalu y szechu. Langarta y stonia zymego, tenz Indij Orientabrey
płynowiszio, na stonia edca iakus macinam belliam stadowai, ale iest
mtozoga ugo szquia. W Donu ktory zowoi India Occidentalis, miedy wiela dierami
szchy ktore kantar wodzo, wiodszalem comq ktora pawet ieden Indijski szp-
nowi wiod. Państwo mu iakus oddaje. Mendorie interaperunt na morze, y zpo-
stem, ktorego na Sad do Indij odestali. Jest ta korona na dwa szbria, szocha na i-
den wryzka, kamieniami drogicmi sadzona, na ctery miliony za szaua.
Wszal E Reg y wtey szoni, lubo to iakise rozumienie iest, szoch vincan mie-
w Amsterbedanie iest Carolkow do przydzepu ryzicy. Szchy nashy iest ostredsie-

si, publice iednak nie godzi się wyperatum religionis adpravovae, po domus tylko, y to
wstrzeżen. Powiedat mi Bernardyn ieden u którego na nabócenskiej jam bywan, że wiał
kie peneucie ciepieli przedym, ale iuż teraz nie, kiedy podwojca którego kapłana, musi
wylupić się drożyma sy złogę, y płasęc trawi, albo go znowu się, z łogę okupić.
Ja dies cresci numerus Catholicos, iuż y przy mnie kilka kupców bogatych znowu
to, Barso jam tużie Catholicos nabócni, na każdy niedziela barso sile są iuż spowieda,
wtem orationum godzi u bywan, lubo male ied, a pręci na każdy dzień do prau fe
celownika bywa. Tenże kapłan mi powiedat, że jest barso wiele woi które penitus Abu
liki są, a kiedy minister saluński do iuż przyjeździ, albo zabija, albo wyprzedza.
Ale y Lutro sam do tad niedzieli ciepieli, bo im do piero tego roku pozwolili ko
siół sobie stawać, który magnifice mania, ~~ale~~ to apud Ordines przydaje, tysięcy
talerow kupili. Bytem za dwie mili na rarmarku iednem godzi konie barso pokre
wiodziałem, Sadnego Spewego, y weselem waly ziemi konia matego y Spewego nie
wiodział. Na tem rarmarku były konie po tysiacu talerow. Znowa Pri elb
Pri osainimur. w tym tygodniu przybyły były nowiny że Infanta Hiszpańska
umarta, ale nie potworzenia nimis, za nieperore też udiag. To tylko że Brata
Hrota Francuskiego tużie bys Gubernatorem Prabantstium. Ex Imperio przy
sto ostery tyżie tużie Swedow, którzy obedię bitore pod Lipskiem wspani,
y barso woiab Gustaw nabócenski ufał. Trzy condite Statyby Fademans przysta
nie podali. 1. Aby im nigdy y imie y leia wnięci ani we woi quartierow
nie dawano, ale w weselem polu 2. Aby co miesiąc stipendia iuż dozdodity. 3
aby iuż nie dnelono y nie wzymano, ani osobny y daleki od siebie quarte
row dawano. Gosolity na to ordines. Bellum e plane Belgium opisus
Pri elb elb Pri którego teraz Princeps caryl maryema na Hiszpańskie
wroisko, które pferat numero Stendow. Przed o mia niedzieli wspany Rein
berg

berg forteza potężna Hiszpania (przy której obronie E. Karola Szwedki był y tam
swoim Legatim odprawował do Hiszpanii) ad 1. Septembis pod miastem Hertentorid
obocem leżat. Z tamtąd wysył si wokołać między trzy smakami wojny do Weertu
ktąd miał trzy paski jeden do Antwerp, drugi do Flandry, trzeci do Brabanty.
obrony. Hiszpani rozważali museli wojsko na trzy paski zalegi y tak unitar.
potentiam rozdzielu przyszło, dopiero Liars, dowodem trudem y niebezpiecznym pascem
summa celeritate, między nieś wpadł y miasto Aelst obległ. Tę, Hiszpani rozpraw
borem illamem experiri, od czego ujęte Princeps iest aliens, obwie si tyds nie tak
potężnem, jako Hiszpani, co dalei bendre nie omieklam dai enae Wł. d. Wł. d. Wł. d.
Krol Angielski na wojne ja przeciwko Olandom gotuje, przywraca belli. Ze obrony
Olandzkie ex India Orientali idae w Porcie Angielskim europejskiego dla ptaw
nie ściaty, y owszem uozat auxilio od okrentow Olandzkich kroentampym morzu
były, z roku odeszły, nie podziwiała ja uis zbytkiej tego roku okrentow w Amstelredamie
była ichy se zgodzili. Krolowa Szwedki E. mego ujęte w Brabanty nimaś,
piałem tam uis do K. Korpachego y I. Barneckiego przes jedneg. Krolowianina
ktory iest w Wojsku Hiszpańskim Poracem. Prziad barzo trudny ctad do Br
banty. K. Włodowianowie Leszy uis od putrosza o pasz poty si starać,
a nie mogą uis doptac. w Leuwie uis od rolu studiu, iest w Leuwie y wysył
Panost Goldkub barzo wiele, ale ujęte tam na bytem, czyła asz zimie bendre. Na dru
gimok da Bog do Brabanty myśle, z tamtąd w Dyrniektu si umbrkowawusy
do Anglii, Anglii do Francji, ale oktan dyspozycyj Bozey ktora daz Bo
ze aby se zmora intentia zgodzala Węgryki Niemiec kon dwała Bogu dobre pra
cipia pnia maon, uis mogą se domowić tego porreła, y nam. nadsieć w Bogu ze
si przes zimie nauisę dobrze zryła. Iest tu w Amstelredamie nowy sposob pormo
wania zspada, in circulo, nie dawno naleziony iakiego po wyszyscy Europe nimaś

barco tudny quidem, ale też barco piękny y pocytecsny, kupca ieden Amstelbedamski
matematik dwalku wymyślił, y kłóg, in folio grubo barco manuscript swemu dyapulo-
wi który teraz uosy ten sztukę rozdawał, spuda sama matematika propozycje robie-
na, ten też cireul wktorem albo tablic matematice delinicywany, Przy ten sztukę
nam też zabawi wola zimie, przy publikacynie, y fortifikacych, do ktorych manu-
tozem bender miał Holendersanina iednego, który in arte fortifikatora barco sam
excellit y wiele Polakow, y cudzoziemcow uosy, do wysytkowego sto zlotych polskich
dau mu trzeba, a przez dwa miesiacu perfekte tserny nalaby. Drugiem mistrzem ktory
uosy fortifikacyj dau trzeba na miesiaci 10 talerow, a y za rok nie nalaby, propter
questum. Inste Exerata do Francij y do Włoch idłose. Tu in Belgio oblatowch
ad militiam nalezy radzym się nalaby. Loguwo bysem napisaniu do Wri d'ellid
P^{ri} y dohodziecia, ale mi Wri d'ellid d'ellid P^{ri} odpusił na krotky list zdyby się
nie mogli, a de capitalionibz oznaimie Wri d'ellid P^{ri} y dohodzieciowi niedzialen.
D domowych rzeczach ni nie pisze Wri d'ellid P^{ri} y dohodzieciowi, one cytko
y ubostwo mie Wri d'ellid P^{ri} zaluciosy, narzyceni są do milicyney tashie
Wri d'ellid P^{ri} y dohodziecia oddaj postugami. w Amstelbedamie 12 Septemberis

1633

Wri d'ellid P^{ri} y dohodziecia powodny sistranai y narzycy

Hispani intercluserunt navigationem
do illastricstu reas, postawieniem
forey ad ellosam Fluminem.

Luga.
Wri d'ellid P^{ri} y dohodziecia